

Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica

ES-ECO-013-IB

Q5750010J

C/ d'en Veiet, 17

07260 Porreres

Tf. 971 647049 – 971 166804

Fax. 971 168374

www.cbpaee.org info@cbpaee.org

Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori
Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

Assumpte: al·legacions a l'Avantprojecte de Llei Agrària de les Illes Balears de 31 de març de 2014, Miquel Serra Sansó, amb NIF 78213482G, en qualitat de Vicepresident del Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica, amb CIF Q 57500101 J i domicili a l'efecte de notificacions al carrer Veiet, núm. 17 de Porreres, 07260 Mallorca.

EXPOSA

Que, vist l'Avantprojecte de Llei Agrària de les Illes Balears de 8 de juliol de 2014, em perso a presentar les següents

ESMENES:

1. Atesos els objectius de l'avantprojecte de Llei exposats al seu Article 6.

a) El desenvolupament econòmic i social sostenible de l'activitat agrària i complementària, així com de l'activitat agroalimentària i el desenvolupament rural a les Illes Balears, assegurant el seu manteniment i desenvolupament, de conformitat amb el seu caràcter estratègic i multifuncional.

b) El reconeixement del fet insular i la compensació dels efectes perversos de la insularitat sobre l'activitat agrària i agroalimentària, en particular, i en el món rural, en general.

c) La millora de les estructures agràries, orientada a obtenir rendes agràries dignes, que com a mínim cobreixin les despeses de producció i transformació dels productes agraris.

d) El reconeixement social de l'activitat agrària i la posada en valor del seu caràcter multifuncional, no sols com a activitat productora d'aliments, si no d'altres externalitats inherents a ella no recompensades pel mercat, com les seves potencialitats ambientals, reconeixent a l'activitat agrària la capacitat de mitigar els efectes del canvi climàtic, de preservació del paisatge i la biodiversitat, de gestió equilibrada del territori, de conservació del medi rural i del patrimoni cultural i etnològic de les Illes Balears.

e) La producció d'aliments de qualitat, i la satisfacció de les demandes del mercat, cobrint les expectatives dels consumidors a preus justos, i garantint la suficiència i seguretat alimentària, així com la sanitat animal i vegetal i el benestar dels animals.

f) La millora de qualitat de vida a les zones rurals, afavorint en especial el manteniment de la població vinculada a l'activitat agrària, i promovent i reconeixent el paper de la dona en condicions d'igualtat, així com el relleu generacional, mitjançant la incorporació de dones i joves a les explotacions agràries.

g) El foment de la producció i comercialització competitiva de bens agraris, alimentaris, i no alimentaris, a les explotacions agràries incloent les activitats silvícoles, cinegètiques,

energètiques, així com la venda directa, l'artesania alimentària i no alimentària, i totes aquelles activitats relacionades amb el destí o amb la naturalesa de les finques.

h) La valorització de la peculiaritat dels productes agraris tradicionals i innovadors de les Illes Balears, fomentant els signes distintius d'origen i de qualitat, i el prestigi i la rendibilitat de la indústria agroalimentària de les Illes Balears, com a instrument bàsic de l'adequada renda agrària i del desenvolupament econòmic del medi rural.

i) L'adequada intervenció administrativa a l'activitat agrària i agrolimentària, definint les competències de les distintes administracions públiques i les mesures de foment i intervenció, així com l'adequada participació dels titulars de les explotacions, per ells mateixos o mitjançant els seus representants, en els mecanismes de decisió.

j) La millora de l'eficiència i competitivitat de l'activitat agrària, de les activitats complementàries i agroalimentàries, globalment considerades, facilitant la distribució justa i eficient de costos i beneficis en la cadena de valor agrària i fomentant la creació de llocs de feina.

k) El foment de la producció local i els canals curts de comercialització, així com la venda directa.

l) La millora del coneixement, la investigació i la innovació tecnològica a l'àmbit agrari, facilitant la transferència ràpida i eficient dels avanços científics, amb la implementació de les noves tecnologies i les energies alternatives, i la incorporació dels sector agrari a la societat de la informació.

m) El foment de les bones pràctiques agràries i del benestar animal, contribuint al manteniment de la sanitat vegetal i animal, la conservació dels recursos genètics i la implementació de sistemes que garantixin la inocuïtat i traçabilitat dels productes agraris.

p) El desenvolupament de mesures que fomentin l'ús eficient de l'aigua per l'agricultura, singularment pel que fa a la modernització dels regadius i aprofitament per reg d'aigües regenerades, així com encaminades a afavorir la recuperació d'aqüífers i a evitar la contaminació difusa dels mateixos.

I vist l'article 27. Principis de la Producció agrària

Les administracions Públiques i, en especial, l'Administració Agrària vetllaran per a que la producció i activitat agrària es desenvolupi d'acord, entre d'altres, amb els següents principis:

a) La producció d'aliments segurs i de qualitat, adaptats a les demandes de mercat.

b) La viabilitat econòmica.

c) Les bones pràctiques agràries, la sostenibilitat ambiental i la conservació del paisatge rural, així com el foment de les actuacions i mesures agroambientals destinades a prevenir la lluita contra l'erosió i el canvi climàtic, i en especial aquelles que contribueixin a una major retenció de CO₂.

d) La seguretat alimentària, així com la deguda sanitat vegetal i el benestar i sanitat animal.

e) El foment de la producció local, la producció diferenciada i dels diferents signes distintius de qualitat.

f) El foment i la conservació dels recursos genètics vegetals i animals de les Illes Balears.

g) El foment de les energies renovables i les noves tecnologies.

h) El foment de la biotecnologia, la investigació i el coneixement en el sector agrari.

- i) El foment de les agrupacions de productors per tal de facilitar la implantació d'innovacions i el desenvolupament d'accions per la millora de la sanitat, la seguretat, la qualitat i la sostenibilitat de la producció agrària.
- j) El control i optimització dels mitjans o instruments de la producció agrària, per tal de desenvolupar una gestió racional de les explotacions, amb la realització dels programes de la formació per, entre altres qüestions, l'adequada gestió dels recursos naturals i de la valorització dels residus generats durant la producció agrària.

Consideram que l'agricultura ecològica i les varietats locals mereixen una consideració especial al tractar-se d'una prioritat estratègica de la política agrària de les Illes Balears, donat que donen resposta a tots els objectius plantejats a l'avantprojecte de Llei a l'article 6 i als principis que el mateix avantprojecte considera que haurien de regir la producció agrària al seu article 27.

Modificacions proposades a l'articulat:

1. Article 6. Objectius. Modificar el punt e) El foment de la producció local, la producció diferenciada i dels diferents signes distintius de qualitat de la següent manera:
 - e) El foment de la producció local, la producció diferenciada i dels diferents signes distintius de qualitat i en especial la producció agrària ecològica.
 - I afegir un apartat q) El foment de les explotacions agràries familiars.

2. Títol I. Capítol III. Drets i obligacions dels titulars d'elles explotacions agràries. Article 16. Drets. Punt 2.

Incloure un apartat t) Conèixer les amenaces i possibles fonts de contaminació que puguin afectar la seva activitat agrària i exigir que es prenguin mesures adequades per tal d'evitar l'esmentada contaminació.

3. Títol I. Capítol III. Drets i obligacions dels titulars d'elles explotacions agràries. Article 16. Drets. Punt 2.
 - apartat n) La implantació d'instal·lacions d'energia renovable. Es proposa la següent modificació:
 - n) La implantació d'instal·lacions d'energia renovable sempre i quan no vagi en detriment de la superfície agrària útil.

4. Títol I. Capítol III. Drets i obligacions dels titulars d'elles explotacions agràries. Article 17. Obligacions.
 - Incloure un apartat:
 - i) Notificar a l'administració competent l'aplicació i/o alliberació al medi de substàncies i/o organismes que no estiguin autoritzats en tots i cada un dels mètodes de producció reconeguts o que estant autoritzats puguin perjudicar a un tercer, i, en especial la sembra d'Organismes Genèticament modificats.

5. Títol III. Capítol I. Disposicions comuns. Article 27. Principis de la producció agrària.
 - apartat b) La viabilitat econòmica. Es proposa la següent modificació: b) La viabilitat econòmica i social.

6. Títol III. Capítol I. Disposicions comuns. Article 27. Principis de la producció agrària. apartat h) El foment de la biotecnologia, la investigació i el coneixement en el sector agrari. Es proposa la següent modificació: h) El foment de la biotecnologia, exceptuant la producció i sembra d'organismes genèticament modificats, la investigació i el coneixement en el sector agrari.

7. Títol III. Capítol III. Disposicions relatives a productes, subproductes i envasos d'origen agrari i als fems. Secció 1a. Article 33. Productes derivats i subproductes d'origen agrari. punt 1. Tendrà la consideració de productes derivats d'origen agrari o agroalimentari, i no de subproductes o residus, els obtinguts en els processos agraris o agroalimentaris de transformació, la finalitat del qual no sigui l'obtenció d'aquell producte i vagin a tenir un ús agrari, tals com els productes derivats de l'elaboració d'oli, de vi, de productes hortofrutícoles, lactis i altres. Es proposa la següent modificació: punt 1. Tendrà la consideració de productes derivats d'origen agrari o agroalimentari, i no de subproductes o residus, els obtinguts en els processos agraris o agroalimentaris de transformació, la finalitat del qual no sigui l'obtenció d'aquell producte i vagin a tenir un ús agrari, tals com els productes derivats de l'elaboració d'oli, de vi, de productes hortofrutícoles, lactis i altres, sempre i quan es gestionin a la pròpia explotació (o bé mitjançant convenis amb altres explotacions), fomentant el tancament de cicles, demostrant el destí i respectant les limitacions en les quantitats aplicables i terminis per a cada tipologia de subproducte.

8. Títol III. Capítol III. Disposicions relatives a productes, subproductes i envasos d'origen agrari i als fems. Secció 1a. Article 34. Residus d'envasos de productes fitosanitaris i altres envasos d'àmbit agrícola. Es proposa afegir: L'administració competent obligarà als comercialitzadors de fitosanitaris a que habilitin punts de recollida d'envasos de productes fitosanitaris, punts SIGFITO.

9. Títol III. Capítol III. Disposicions relatives a productes, subproductes i envasos d'origen agrari i als fems. Secció 3a. Article 44. Utilització. No queda clar quines consideracions i quin tractament hauran de tenir els purins. I el punt 1. Els fems produïts a una explotació ramadera es podran utilitzar com a fertilitzant o esmena del sol, sense que en cap cas tenguin la consideració de residu. Es proposa la següent modificació: punt 1. Els fems produïts a una explotació ramadera es podran utilitzar com a fertilitzant o esmena del sol, i no tindrà consideració de residu, sempre i quan es gestionin a la pròpia explotació (o bé mitjançant convenis amb altres explotacions), fomentant el tancament de cicles, demostrant el destí i respectant les limitacions en les quantitats aplicables per a cada tipologia de subproducte.

10. Títol III. Capítol IV. De la producció agrícola. Article 47. Línees d'actuació. j) Fomentar els mètodes de producció agrària convencional, integrada, ecològica i els específics de les Illes Balears, potenciant l'ús de les tecnologies alternatives que permetin una millora de les tècniques de control integrat de les plagues. Es proposa la següent redacció: j) Fomentar els mètodes de producció agrària integrada i ecològica i els específics de les Illes Balears, potenciant l'ús de les tecnologies alternatives que permetin una millora de les tècniques de control integrat de les plagues.

11. Títol III. Capítol IV. De la producció agrícola. Article 48. Abonos, semillas y productos fitosanitarios. Es proposa afegir un punt 4. L'Administració Agrària protegirà les varietats locals com a patrimoni que són, de les Illes Balears. Fomentarà el manteniment, conservació i millora d'aquestes varietats. Introduirà les varietats locals als projectes de recerca, desenvolupament i innovació amb la finalitat de seleccionar, millorar i reproduir aquestes varietats i optimitzar la seva rendibilitat. Garantirà que en l'elaboració d'aliments tradicionals s'utilitzin les varietats vegetals apropiades. Respectarà i farà respectar el dret dels pagesos per utilitzar, intercanviar i vendre les seves pròpies llavors. Aquest dret queda fora de l'àmbit d'aplicació de la legislació de llavors, ja que els agricultors que fan venda directa de llavors com a complement de la seva activitat han d'estar exempts de les exigències que fa la legislació vigent a la resta d'operadors. Dictarà regles adaptades a les microempreses artesanals que produeixen i comercialitzen llavors de varietats locals. I també normes adaptades per al registre de les varietats per a l'agricultura ecològica i per a l'agricultura a petita escala. Els agricultors i consumidors tendran la possibilitat de triar els aliments que consumeixen i les plantes que conreen. Conferirà major transparència als mètodes de selecció utilitzats per a generar les varietats i la propietat intel·lectual que gestiona el seu ús així com que aquesta informació consti obligatòriament en l'etiquetatge. Mantindrà un sistema públic de control i certificació d'aquestes llavors.

12. Títol VI. De la transformació i comercialització. Capítol II. De la qualitat diferenciada. Article 114. Denominacions de qualitat diferenciada. Punt 2. A efectes d'aquesta Llei es consideraran denominacions de qualitat. Es proposa afegir j) La producció agrària i agroalimentària de productes de varietats vegetals locals.

13. Títol VI. De la transformació i comercialització. Capítol II. De la qualitat diferenciada. Article 116. Dels aliments tradicionals de les Illes Balears. Es sol·licita un tractament equivalent per a la producció agrària i agroalimentària de productes de varietats vegetals locals

14. Títol VI. De la transformació i comercialització. Capítol III. De la transformació de productes agraris i agroalimentaris. Article 108. Desenvolupament de l'agroindústria. Es proposa afegir un apartat h) La creació de agroindústries ecològiques o la inclusió en les de producció convencional d'una línia de transformació ecològica.

15. Títol VI. De la transformació i comercialització. Capítol IV. de la promoció i comercialització de productes agraris i agroalimentaris de les Illes Balears. Article 122. Foment, iniciatives i projectes empresarials o sectorials. Punt 2. Es proposa afegir un apartat f) La creació de punts de venda exclusiva de productes ecològics o la inclusió en les de producció convencional d'una línia de comercialització ecològica.

16. Títol VI. De la transformació i comercialització. Capítol IV. de la promoció i comercialització de productes agraris i agroalimentaris de les Illes Balears. Article 123. Mercats i fires locals tradicionals. Es proposa afegir un punt 3. Es fomentarà la creació de mercats i fires de productes ecològics.

17. Títol VII. De la millora del coneixement agrari. Capítol II. Formació agrària. Article 136. Principis generals. Punt 4. Els programes de formació aniran dirigits a la consecució del fins i objectius fixats en aquesta llei, i especialment a la formació i capacitació dels professionals actuals i futurs. Es proposa la següent redacció: Punt 4. Els programes de

formació anirà dirigits a la consecució del fins i objectius fixats en aquesta llei, i especialment a la formació i capacitació dels professionals actuals i futurs en gestió ambiental, social i econòmicament sostenible de les seves empreses i es prioritzarà la formació en tècniques de maneig ecològic.

18. Títol VII. De la millora del coneixement agrari. Capítol III. Investigació, desenvolupament i innovació agrària i agroalimentària. Article 137. Principis generals. Es proposa afegir un punt d) El foment de la investigació, experimentació, desenvolupament i divulgació de mètodes de producció ecològica basats en l'ús de varietats vegetals locals.

Consideracions generals a l'Avantprojecte de Llei Agrària:

Consideram molt positiu que l'activitat agrària de les Illes Balears pugui comptar amb una Llei que l'empari i la reguli, si més no consideram perillosa la redacció d'alguns dels articles proposats en aquest avantprojecte donada la seva ambigüetat i manca de concreció. En especial el que fa referència als criteris seguits per a les exempcions a la vinculació a l'interès general per a la construcció en sòl rústic, als canvis d'usos de sol i a l'abocament de matèries que puguin convertir-se en font de contaminació de sòl i reserves hídriques si no es gestionen en el moment, volums i forma adequats. Creiem necessari una major concreció de les condicions que conduirien a les exempcions.

I, com a tret més rellevant, trobam a faltar que, tractant-se d'una llei del i per al sector agrari, no es posi en valor i es prioritzi l'activitat productiva agrària. L'avantprojecte de Llei es planteja com una manera de donar alternatives econòmiques al sector rural i deixa bastant de banda la feina d'aconseguir que el pagès pugui viure de les activitats que li són pròpies; la producció primària agrícola i ramadera. Al llarg de l'avantprojecte, a l'exposició de motius i a l'articulat, s'esmenten moltes de les externalitats positives, ambientals, paisatgístiques i socials que porta implícita una pràctica adequada de l'activitat agrària, però no es planteja en cap moment la opció de que aquestes externalitats positives siguin reconegudes per la societat de les Illes i pels altres sectors productius que se'n beneficien directament. Creiem molt necessari aprofitar aquesta oportunitat per a que a la fi es pugui reconèixer la importància fonamental que té la feina que fan els pagesos de les Illes al produir aliments, servir el paisatge, gestionar i mantenir viu en el temps el patrimoni agrari i assegurar una reserva productiva a les Illes.

Per tot l'exposat anteriorment, **SOL·LICITA** que siguin preses en consideració i contemplades en la Llei.

Porreres, 30 de juliol de 2014

Signat:

CONSELLER D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT I TERRITORI